Il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea
STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 20/22
il-Lussemburgu, 2 ta' Frar 2022

Stampa u Informazzjoni

Sentenza fil-Kawża T-799/17
Scania *et* vs Il-Kummissjoni

Il-Qorti Ġenerali tiċħad ir-rikors ta' Scania u żżomm il-multa ta' EUR 880.52 miljun imposta mill-Kummissjoni għall-parteċipazzjoni tagħha fl-akkordju bejn il-manifatturi tat-trakkijiet

Il-Qorti Ġenerali tipprovdi kjarifiki li jikkonċernaw, minn naħa, il-legalità ta' proċedura "ibrida" li tgħaqqad il-proċedura għar-riżolviment u l-proċedura amministrattiva ordinarja f'materji ta' akkordji u, min-naħa l-oħra, il-kunċett ta' "ksur uniku u kontinwu".

Permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Settembru 2017 (iktar 'il quddiem id-"deċiżjoni kkontestata") [1], il-Kummissjoni Ewropea sabet li l-kumpaniji Scania AB, Scania CV AB u Scania Deutschland GmbH, tliet entitajiet tal-grupp Scania, attivi fil-produzzjoni u l-bejgħ ta' trakkijiet tqal maħsuba għat-trasport fuq distanzi twal (iktar 'il quddiem, meħuda flimkien, "Scania"), kienet kisret ir-regoli tad-dritt tal-Unjoni Ewropea li jipprojbixxu l-akkordji [2], billi ħadu sehem, minn Jannar 1997 sa Jannar 2011, mal-kompetituri tagħhom, f'arranġamenti kollużivi mmirati biex jillimitaw il-kompetizzjoni fis-suq ta' trakkijiet medji u tqal fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Il-Kummissjoni mmultat lil Scania EUR 880,523,000.

Id-deċiżjoni kkontestata ġiet adottata wara l-hekk imsejħa proċedura "ibrida", li tgħaqqad il-proċedura ta' riżolviment [3] u l-proċedura amministrattiva ordinarja fi kwistjonijiet ta' akkordji.

F'dan il-każ, kull impriża li lilha kienet indirizzata d-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet, inkluża Scania, ikkonfermaw lill-Kummissjoni r-rieda tagħha li tieħu sehem fid-diskussjonijiet bil-ħsieb ta' riżolviment. Madankollu, wara diskussjonijiet mal-Kummissjoni, Scania ddeċidiet li tirtira mill-imsemmija proċedura. Il-Kummissjoni għalhekk adottat deċiżjoni ta' riżolviment fir-rigward tal-impriżi li kjienu ppreżentaw talba formali f'dan is-sens [4] u kompliet l-investigazzjoni dwar Scania.

Permezz tas-sentenza tagħha tat-2 ta' Frar 2022, il-Qorti Ġenerali tiċħad ir-rikors ippreżentat minn Scania intiż għall-annullament tad-deċiżjoni kkontestata, billi tipprovdi kjarifiki fir-rigward tal-legalità ta' proċedura "ibrida" f'materji ta' akkordji u l-kunċett ta' "ksur uniku u kontinwu".

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

Fir-rigward tal-legalità tal-proċedura "ibrida" segwita mill-Kummissjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tibda billi tosserva li, kuntrarjament għal dak li sostniet Scania, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li ssegwi tali proċedura, fiha nnifisha, ma tinvolvix ksur tal-prinċipju ta' preżunzjoni tal-innoċenza, tad-drittijiet tad-difiża jew tad-dmir ta' imparzjalità. Fil-fatt, id-dispożizzjonijiet li jirregolaw il-proċedura ta'

[1] Deċiżjoni tal-Kummissjoni C(2017) 6467 final tas-27 ta' Settembru 2017 dwar proċeduri taħt l-Artikolu 101 TFUE u l-Artikolu 53 tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) (Każ AT.39824 - Trakkijiet).
[2] Artikolu 101 TFUE u Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE.
[3] Din il-proċedura hija rregolata mill-Artikolu 10a tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 773/2004 tas-7 ta' April 2004 dwar it-tmexxija ta' proċeduri mill-Kummissjoni skont l-Artikoli [101] u [102 TFUE] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 3, p. 81). Hija tippermetti lill-partijiet f'kawżi ta' akkordju li jirrikonoxxu r-responsabbiltà tagħhom u li jirċievu, bi skambju, tnaqqis fl-ammont tal-multa imposta.
[4] Deċiżjoni C(2016) 4673 finali, dwar proċedura għall-applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE u l-Artikolu 53 tal-Ftehim ŻEE (każ AT.39824 - Trucks). Din id-deċiżjoni ġiet adottata fuq il-bażi tal-Artikolu 7 u l-Artikolu 23(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003 tas-16 ta' Diċembru 2002 fuq l-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni mniżżlin fl-Artikoli [101 u 102 TFUE] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 2, p. 205).

riżolviment ma jipprekludux il-possibbiltà għall-Kummissjoni li ssegwi tali proċedura fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-Artikolu 101 TFUE. Barra minn hekk, skont il-ġurisprudenza, fil-kuntest ta' tali proċeduri, **il-Kummissjoni għandha d-dritt li tadotta, minn naħa, deċiżjoni ta' riżolviment u, min-naħa l-oħra, deċiżjoni wara l-proċedura ordinarja**.

Madankollu, il-Qorti Ġenerali teżamina jekk, fiċ-ċirkustanzi ta' din il-kawża, il-Kummissjoni osservatx dawn il-prinċipji.

Fir-rigward tal-ilment ibbażat fuq il-ksur tal-prinċipju ta' reżunzjoni tal-innoċenza, Scania sostniet li d-deċiżjoni ta' riżolviment kienet iddefiniet il-pożizzjoni finali tal-Kummissjoni fir-rigward tal-istess fatti bħal dawk imsemmija fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet u kkonkludiet, abbażi tal-istess provi użati fid-deċiżjoni kkontestata, li dawn il-fatti, li fihom kienet ipparteċipat ukoll Scania, kienu jikkostitwixxu ksur**.**

F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali tosserva, l-ewwel nett, li l-ebda silta tal-motivazzjoni tad-deċiżjoni ta' riżolviment, moqrija kollha kemm hi, fid-dawl taċ-ċirkustanzi partikolari li fihom kienet ġiet adottata, ma kienet tista' tinftiehem bħala espressjoni prematura tar-responsabbiltà ta' Scania.

It-tieni, il-Qorti tal-Ġustizzja tiċċara li r-rikonoxximent mid-destinatarji ta' deċiżjoni ta' riżolviment tar-responsabbiltà tagħhom ma jistax iwassal għar-rikonoxximent impliċitu tar-responsabbiltà tal-impriża li ddeċidiet li tirtira mill-imsemmija proċedura, minħabba l-parteċipazzjoni possibbli tagħha fl-istess fatti kkunsidrati bħala ksur fid-deċiżjoni ta' riżolviment. Fil-fatt, fil-kuntest tal-proċedura amministrattiva ordinarja li ssegwi l-adozzjoni ta' tali deċiżjoni, l-impriża kkonċernata u l-Kummissjoni jsibu ruħhom, fir-rigward tal-proċedura ta' riżolviment, f'sitwazzjoni magħrufa bħala "tabula rasa", fejn ir-responsabbiltajiet ikunu għad iridu jiġu stabbiliti.

B'hekk, il-Kummissjoni hija marbuta, minn naħa, biss bid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet u, min-naħa l-oħra, hija obbligata li teżamina mill-ġdid il-fajl fid-dawl taċ-ċirkustanzi rilevanti kollha, inklużi l-informazzjoni kollha u l-argumenti li jitressqu mill-impriża kkonċernata meta teżerċita d-dritt tagħha li tinstema'. Konsegwentement, klassifikazzjoni ġuridika tal-fatti adottata mill-Kummissjoni fir-rigward tal-partijiet fir-riżolviment fiha nnifisha ma tippreżupponix li l-istess klassifikazzjoni ġuridika tal-fatti tkun ġiet neċessarjament adottata mill-Kummissjoni fir-rigward tal-impriża li tkun irtirat minn tali proċedura. F'dan il-kuntest, xejn ma jipprevjeni lill-Kummissjoni milli tibbaża ruħha fuq provi komuni fiż-żewġ deċiżjonijiet tal-proċedura ibrida.

Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet u fid-dawl tal-fatt li Scania ma kinitx ikkontestat li hija kellha l-opportunità li tippreżenta l-provi kollha intiżi li jikkontestaw il-fatti u l-provi li fuqhom tkun ibbażat ruħha l-Kummissjoni fil-kuntest tal-proċedura amministrattiva ordinarja, inklużi dawk miżjuda fil-fajl wara d-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet**, il-Qorti tal-Ġustizzja teskludi l-eżistenza ta' ksur tal-prinċipju ta' preżunzjoni tal-innoċenza** f'dan il-każ.

Fir-rigward tal-ilment ibbażat fuq il-ksur tad-drittijiet tad-difiża, il-Qorti Ġenerali tosserva li, fid-deċiżjoni ta' riżolviment, il-Kummissjoni bl-ebda mod ma ppreġudikat ir-responsabbiltà ta' Scania għall-ksur. Konsegwentement, **l-ebda ksur tad-drittijiet tad-difiża tagħha ma jista' jirriżulta mill-fatt li hija ma nstemgħetx fil-kuntest ta' dawn il-proċeduri.**

Fir-rigward tal-ilment ibbażat fuq ksur tal-prinċipju ta' imparzjalità, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li Scania ma kinitx stabbilixxiet li l-Kummissjoni ma kinitx offriet, matul il-proċedura ta' investigazzjoni, il-garanziji kollha biex teskludi kull dubju leġittimu dwar l-imparzjalità tagħha fl-eżami tal-kawża. Fil-fatt, meta l-Kummissjoni teżamina, fil-kuntest tal-proċedura ordinarja, il-provi ppreżentati mill-partijiet li jkunu għażlu li ma jirriżolvux, hija bl-ebda mod ma tkun marbuta mill-konstatazzjonijiet fattwali u l-kwalifiki legali li hija tkun użat fid-deċiżjoni ta' riżolviment. Barra minn hekk, meta jitqies li l-prinċipju prevalenti fid-dritt tal-Unjoni Ewropea huwa dak tal-amministrazzjoni ħielsa tal-provi u li l-Kummissjoni għandha marġni ta' diskrezzjoni dwar l-opportunità li tadotta miżuri investigattivi, **ir-rifjut tagħha li tadotta miżuri investigattivi ġodda ma jirriżultax li jmur kontra il-prinċipju ta' imparzjalità, minħabba n-nuqqas ta' prova li n-nuqqas ta' tali miżuri huwa dovut għall-parzjalità tal-Kummissjoni**.

Fir-rigward tal-kunċett ta' "ksur uniku u kontinwu", il-Qorti Ġenerali teżamina l-kundizzjonijiet relatati mal-eżistenza ta' tali ksur f'din il-kawża u mal-imputabbiltà tiegħu lil Scania.

Fir-rigward tal-konstatazzjoni tal-eżistenza ta' ksur uniku u kontinwu, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li, kuntrarjament għal dak li sostniet Scania, tali konstatazzjoni mhux neċessarjament tippreżupponi l-istabbiliment ta' diversi istanzi ta' ksur, li kull wieħed minnhom jaqa' taħt l-Artikolu 101 TFUE, iżda l-prova li d-diversi atti identifikati jkunu parti minn pjan ġenerali mmirat lejn il-kisba ta' għan uniku antikompetittiv.

F'dan il-każ, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li l-Kummissjoni kienet stabbilixxiet b'mod legali li l-kuntatti kollużivi li seħħew matul iż-żmien f'diversi livelli, b'mod partikolari fil-livell tal-korpi ta' tmexxija, bejn l-1997 u l-2004, fil-livell inferjuri tas-sede prinċipali, bejn l-2000 u l-2008, u fil-livell Ġermaniż, bejn l-2004 u l-2011, meħuda flimkien, kienu parti minn pjan ġenerali mmirat lejn il-kisba tal-għan uniku antikompetittiv li jillimita l-kompetizzjoni fis-suq tat-trakkijiet medji u tqal fiż-ŻEE.

B'mod iktar speċifiku, l-eżistenza ta' rabtiet bejn it-tliet livelli ta' kuntatti kollużivi ħarġet mill-fatt li l-parteċipanti fil-laqgħat kienu dejjem impjegati tal-istess impriżi, li kien hemm koinċidenza temporali bejn il-laqgħat li saru fil-livelli differenti u li kien hemm kuntatti bejn l-impjegati fil-livell inferjuri tas-sedi rispettivi tal-partijiet fl-akkordju u l-impjegati fil-livell Ġermaniż. Barra minn hekk, in-natura tal-informazzjoni kondiviża, l-impriżi involuti, l-għanijiet u l-prodotti kkonċernati kienu baqgħu l-istess matul il-perijodu tal-ksur. B'hekk, anki jekk il-kuntatti kollużivi fil-livell tal-korpi ta' tmexxija kienu ġew interrotti f'Settembru 2004, l-istess ftehim, li kellu l-istess kontenut u l-istess ambitu, kien tkompla wara dik id-data, bl-unika differenza li l-impjegati involuti ġew taħt l-istrutturi organizzattivi differenti fi ħdan il-kumpaniji involuti, u mhux fil-livell tal-ġestjoni prinċipali.

B'mod iktar speċifiku, l-eżistenza ta' rabtiet bejn it-tliet livelli ta' kuntatti kollużivi kienet tidher mill-fatt li l-parteċipanti fil-laqgħat kienu dejjem impjegati. F'dan il-kuntest, l-allegat fatt li l-impjegati ta' Scania fil-livell Ġermaniż ma kinux jafu li kienu ingaġġati fil-kontinwazzjoni tal-prattiki li kienu seħħew fiż-żewġ livelli l-oħra jew li l-impjegati ta' Scania li jattendu laqgħat f'livelli ta' ġestjoni iktar baxxi fil-kwartieri ġenerali ma kinux konxji ta' laqgħat fil-livell tal-ġestjoni prinċipali ma għandux rilevanza fuq ir-rikonoxximent tal-eżistenza ta' pjan ġenerali. Fil-fatt, il-kuxjenza dwar l-eżistenza ta' tali pjan għandha tiġi evalwata fil-livell tal-impriżi involuti u mhux fil-livell tal-impjegati tagħhom.

Fir-rigward tal-imputabbiltà tal-ksur, il-Qorti Ġenerali tosserva li, bl-istess mod, il-fatturi li jiddeterminaw l-imputabbiltà tal-ksur uniku u kontinwu għandhom jiġu evalwati wkoll fil-livell tal-impriża. F'dan il-każ, sa fejn Scania pparteċipat direttament fl-aspetti rilevanti kollha tal-akkordju, il-Kummissjoni setgħet timputa l-ksur lilha fl-intier tiegħu, mingħajr ma tkun obbligata turi sodisfazzjon tal-kriterji ta' interess, għarfien u aċċettazzjoni tar-riskji.

NOTA: Appell mid-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali, limitat għal kwistjonijiet ta' dritt, jista' jiġi ppreżentat quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja f'terminu ta' xahrejn u għaxart ijiem mill-komunikazzjoni tagħha.

NOTA: Ir-rikors għal annullament huwa intiż sabiex jiġu annullati atti ta' istituzzjonijiet tal-Unjoni li ma jkunux konformi mad-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membri, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jippreżentaw rikors għal annullament quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jew il-Qorti Ġenerali. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata għandha ssib rimedju għal lakuna ġuridika eventwali li tinħoloq bl-annullament tal-att.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti Ġenerali.

It-test sħiħ tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355